

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ- 'ဘၣ်မနုၤလၢပကမၤလီ သုစာလနံအသရိၣ်လဲၣ်?'

တၢ်တၢ်ထူ- မ့ၢ်ဝဲသရိၣ်တဖျၢၣ်လၢအကြးတၢ်ကွၢ်လိအီၤ.

၁. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအပူၤကွၢ်

- သုစာလနံအသရိၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်အီၤဖဲ ၄၉ A. D. ဖဲလၢစီၤပီလူးအလဲၤမၤတၢ်သးခုကစီၣ် ၂ ဘျီတဘျီန့ၣ်လီၤ. မၤတၢ် ၁၅:၃၆-၁၈:၂၂.
- လံာ်ပရၢန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤဆူ သရိၣ်အဂီၢ် ၅၀ A. D. ဖဲစီၤပီလူးန့ၣ်အိၣ်လၢ ကရံၣ်သူးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဝဲတၢ်စးဆၢတဖၣ်လၢ စီၤတံၤမသုးကွဲးဖျါဘၣ်ဃး သရိၣ်အတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ (၃:၆).
- ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢ ၅၀ A. D., မ့ၢ်ဝဲလံာ်ပရၢအလီၢ်လံၤကတၢၢ် ခံဘၣ်တဘျီလၢ လံာ်စီဆုံအသီတကကြူၤအပူၤ, ကလၢတံၤမ့ၢ် လံာ်ပရၢ အလီၢ်လံၤကတၢၢ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤဖဲ ၄၉ A. D.

၂. တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအလီၢ်

- သုစာလနံအသရိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ကွၢ်လိ, "သရိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအလီၢ်, တမ့ၢ်တၢ်လိၣ်ကွဲးအလီၢ်ဘၣ်." သးစီဆုံအတၢ်ဒုးတၢ်ယၤန့ၣ် စးထီၣ်အသးဖဲ တၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤခံဘျီတဘျီန့ၣ်လီၤ(၁:၅-၈; ၂:၁၄-၁၆).
- လၢပုၤသုစာလနံဖိအဂီၢ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဆီတလဲအသးဆူ အတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွၢ်လၢခရံၣ်အဂီၢ်ဒီး ပုၤလၢအဂုၤအဂၤန့ၣ်လီၤ. (၁:၆; ၄:၉-၁၀).

၃. တၢ်ကဲထီၣ်

- ၁ သုစာလနံ န့ၣ်အဝဲဒုးနဲၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်မၤလိလံာ်စီဆုံတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီခဲလၢၣ်လီၤ.
- ပုၤသုစာလနံအသရိၣ်လၢအဘၣ်တၢ်မၤနးမၤဖျါအီၤအံၤ, သိၣ်လိပုၤလၢ ပဆၢထၢၣ်လၢတၢ်န့ၣ်အဂၢၢ်အကျၢၤန့ၣ် တမ့ၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးပတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဘၣ်,မ့မ့တခီ ကဘၣ်မ့ၢ်လၢအလီၤပလိၢ်ဒီးလံာ်စီဆုံ, တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ တၢ်သိၣ်လိသီလိန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်သိၣ်လိသီလိလံာ်စီဆုံအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ ၃ မံၤလၢ ၁ သုစာလနံ အပူၤ
 - တၢ်သးခုကစီၣ်ဒီးလံာ်စီဆုံ- ၂ တံၤ ၂:၈; ၁:၁၃-၁၄; ရံၤ ၁:၁၆; ၁ သုစာလ. ၁:၅; ၂:၂, ၈, ၉, ၁၃. တၢ်သးခုကစီၣ်န့ၣ် စးထီၣ်အသးဒီးယွၤ ဒီး အတၢ်စီတၢ်ဆုံန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် မး နကသ့ၣ်ညါလၢ တၢ်ဒီးဘးန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအနီၢ်ကီၢ်ဒီး တၢ်ထီဒါတၢ်န့ၣ် တၢ်ကထံၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဃုထၢ- အဝဲန့ၣ် ဖဲတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တဘျီလၢလၢန့ၣ် အိၣ်ဒီးအတၢ်ပညိၣ်တိၢ်ဟံၣ် လၢ တၢ်အုၣ်ကီၤကအါထီၣ်အဂီၢ်(တမ့ၢ်လၢတၢ်ဆိကမိၣ်စံးကတီၤတၢ်), တၢ်စီတၢ်ဆုံ(တမ့ၢ်လၢ နီၢ်ခိတၢ်မၤဂ့ၢ်) ပုၤအုၣ်အသး(တမ့ၢ်လၢအကၢၣ်အကျူၤဘၣ်), ဒီး အရဲဒိၣ်အါတက့ၢ်မ့ၢ် တၢ်ဆီၣ်လီၤသး(တမ့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ထီၣ်ထီသးဘၣ်) ယိၤနါ ၂:၉; စံး. ၃:၈.
 - ကစၢ်အမုၢ်နီၤ- လၢလံာ်စီဆုံအလီၢ်လံၤတကကြူၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ ယွၤထီဒါတၢ်အၢတၢ်သီ ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တီတၢ်လီၤ(၈မိၣ် ၅:၁၈-၂၀; ယရှါယၤ ၁၃:၆-၁၂). လၢလံာ်စီဆုံအသီတကကြူၤန့ၣ် တၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်တၢ်အမုၢ်နီၤ, တၢ်ဟဲက့ၤခံဘျီတဘျီ, ဒီး Millennium (လံာ်တၢ်လိၣ်ဖျါ).